Memo

Kenmerk : 1777593/1777620
Aan : gemeenteraad
Van : college
Datum : 13 juni 2023
Onderwerp : Blueyard onderzoeksresultaten vrijetijds-cultuuraanbod
Afschriften voor :

Geachte leden van de gemeenteraad,

Conform afspraak informeren wij u in deze memo over de uitkomsten van het Blueyard onderzoek. Tevens delen wij de actuele ontwikkelingen met u.

Inleiding
Op 21 maart 2023 is het faillissement van Stichting Scala-Centrum voor de kunsten uitgesproken. Als gevolg hiervan zijn per 27 maart 2023 de lessen aan cursisten in CCM De Plataan gestopt. De gemeenteraad riep het college op tot het mogelijk maken van lessen tot het einde van het seizoen 2022-2023. Een noodoplossing is gevonden voor de docenten die zich verenigd hebben in Blink Kunstcollectief, in ieder geval tot de zomervakantie. Dit collectief is werkzaam voor de regio Meppel, Steenwijkerland en Westerveld. Sinds 11 april 2023 vinden de lessen muziek, beeldend en dans plaats op het Onderwijspark Ezinge van Stad & Esch.

Voor de gang van zaken ná de zomer, dus vanaf cursusjaar 2023-2024 worden de uitkomsten van het onderzoek van Blueyard afgewacht. In opdracht van de 5 betrokken gemeenten is door Blueyard een onderzoek uitgevoerd naar een toekomstbestendige vorm en businessmodel voor een aanbieder van vrijetijds-cultuuraanbod in de 5 gemeenten. De onderzoeksresultaten zijn nu bekend.

Onderzoeksresultaten, conclusies en advies Blueyard
Blueyard heeft bijgaand onderzoeksrapport 'Een businesscase vrijetijds-cultuuraanbod na Scala' (mei 2023) aan de 5 gemeenten opgeleverd en voorzien van een advies, benchmark, businesscase, een aantal scenario's en benodigde vervolgstappen.

Er zijn 3 scenario's denkbaar:
Scenario 1: Geen verdere ondersteuning
Een breed bereik kan echter niet zonder financiële ondersteuning van de gemeente.

Scenario 2: Doorstart Scala-aanbod en –aanbieders
Dit scenario kan ontstaan als de cultuuraanbieders de handen ineenslaan en één nieuw samenwerkingsverband opzetten én de vijf gemeenten opnieuw gezamenlijk bijdragen aan cultureel vrijetijds-aanbod voor de gehele regio, zoals dat voorheen ook het geval was. Het verschil zit 'm erin dat de uitvoering geheel bij zzp'ers ligt.

Dit scenario is niet realistisch, want binnen de 5 gemeenten zijn in 2023 nieuwe onafhankelijk van elkaar opererende docentencollectieven ontstaan, die de gehele regio willen ondersteunen. Los van de praktische problemen rondom de besteding van middelen aan aanbieders die ook voor inwoners van andere gemeenten werken, willen gemeenten ieder een eigen afweging kunnen maken over de aard en omvang van eventuele ondersteuning.

Scenario 3: Aanbod van diverse aanbieders per gemeente
In dit scenario neemt elke gemeente afzonderlijk een besluit over de hoogte van het bedrag dat zij wil vrijmaken voor ondersteuning van cultuuraanbod in haar gemeente. En elke gemeente besluit welke organisaties zij daartoe wil ondersteunen, en welke activiteiten zij daarmee gerealisseerd wil zien. Daarnee kan een gemeente invulling geven aan haar visie op cultuur, rekening houdend met de betekenis van cultuur op het welzijn en de welvaart van haar inwoners en samenleving.

Dit meest voor de hand liggende scenario is nader uitgewerkt door Blueyard:

1. Onderzoek van Blueyard toont aan dat het vrijetijdsaanbod dat aansluit bij de doelgroepen die gemeenten willen bereiken èn tegen een eerlijke prijs niet zonder steun van de gemeente(n) kan.
2. Blueyard adviseert om een subsidieregeling op te stellen. De gemeenten kan met een gerichte subsidieregeling beleid maken om – met behulp van creatieve en bevlogen professionals in de cultuur – te waarborgen dat haar inwoners hiervan gebruik kunnen maken.
3. Er is een benchmark onderzoek uitgevoerd waarbij inzichtelijk is gemaakt wat het daadwerkelijke behaalde doelgroepenbereik van Scala was en welke potentie in onze regio aanwezig is.
4. De invulling van het cultureel vrijetijdsaanbod is een kwestie van vraag en aanbod. Dat kan een vraag zijn (betalende) cursisten, maar ook de vraag van de gemeenten.
5. De gemeente heeft, naast een beleidsmatige rol, tevens een financiële rol: zij kan de aanbieders ondersteunen met subsidies en bijdragen, en op die manier bevorderen dat een gewenst cultuuraanbod beschikbaar is.

Uitvoering scenario 3: Aanbod van diverse aanbieders per gemeente
Door een subsidieregeling op te stellen kan elke geïnteresseerde partij een subsidieaanvraag doen. Een gemeente kan subsidiebeslissingen nemen op basis van haar visie, beleid en de gepresenteerde businesscase. De subsidies kunnen gericht zijn op onder andere (basis)aanbod, toegankelijkheid, huisvesting en maatschappelijke impact binnen het sociaal domein, afhankelijk van de gestelde prioriteiten. Om duidelijkheid te verschaffen aan de aanvragers, dienen keuzes te worden vastgelegd in richtlijnen die zij moeten volgen bij het opstellen en uitvoeren van hun plan.

De aanbeveling van Blueyard om dit scenario te ondersteunen wordt betrokken bij de besluitvorming over de gemeentelijke cultuurnota.

Resterend budget 2023 inzetten voor vrijetijds-cultuuraanbod
Het is niet mogelijk om voor de zomer van 2023 een onderzoek te starten voor de opzet en implementatie van een eventuele nieuwe regeling. Het komende cursusjaar 2023-2024 wordt daarom aangemerkt als een transitiejaar.

Het convenant 'herziening inrichting subsidierelatie' is niet meer van toepassing.
Dit convenant is tussen Stichting Scala en de 5 gemeenten. Nu Stichting Scala failliet is gegaan, is dit convenant niet meer van toepassing.

Muziekinstrumenten uit de boedel van Stichting Scala
De gemeente Meppel heeft de instrumenten en inventaris namens de 5 gemeenten aangekocht voor de prijs van € 80.000 exclusief BTW. De betrokken

gemeenten hebben afgesproken de kosten naar rato inwoners te verdelen. Voor Meppel komt dit neer op € 15.473 exclusief BTW.

De bedoeling is dat de instrumenten aan een andere partij worden overgedragen, die zorg draagt voor het beheer en de uitleen van de instrumenten aan docenten voor het lesgeven aan onze inwoners. Hierover zijn gesprekken gaande met verschillende partijen.

Bijlage
Blueyard rapport ‘een businesscase vrijetijds-cultuuraanbod na Scala’ (mei 2023)